

## Yttrande över betänkandet *Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar* (SOU 2023:31)

Malmö universitet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss och vill anföra bilagda yttrande.

### Sammanfattning

Med hänvisning till den utveckling som med lagda förslag sker inom yrkeshögskolan, tillsammans med de krav på rörlighet, omställning och livslångt lärande som framtidens arbetsmarknad kommer att ställa, vill Malmö universitet visa på behovet av ett brett perspektiv där även högre utbildning och möjligheten till övergångar mellan yrkeshögskola och högskola finns med.

Malmö universitet har kommentarer avseende avsnitt 4.9 "Behörighetsprov för grundläggande behörighet" samt avsnitt 6 "Vissa frågor om examina och progression". I övrigt har Malmö universitet inget att anföra.

### Yttrande

#### Avsnitt 4.9 "Behörighetsprov för grundläggande behörighet"

Malmö universitet ställer sig positivt till förslaget att behörighetsprovet för grundläggande behörighet i högskolan ska användas även för bedömning av grundläggande behörighet till yrkeshögskolan, om försöksverksamheten som nu pågår permanentas. I betänkandet betonas att det i sådana fall är viktigt att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) och Universitets- och högskolerådet (UHR) samverkar kring information om och marknadsföring av provet. Malmö universitet vill föra fram vikten av att i sådan information tydliggöra att behörighetskraven till högskolan respektive yrkeshögskola är olika, till exempel avseende kraven på kunskaper i svenska och engelska.

#### Avsnitt 6 "Vissa frågor om examina och progression"

##### Rörlighet mellan yrkeshögskola och högskola

Frågan om rörlighet från yrkeshögskolan till högskolan ligger utanför uppdraget för utredningen. Malmö universitet vill peka på risken att viktiga perspektiv därmed förbises med en del av de överväganden och förslag som behandlas i avsnitt 6.

I betänkandet betonas att arbetsmarknadens behov även fortsatt ska styra yrkeshögskolan och att dess särart ska vara styrande vid kommande behov av reformeringar. Malmö universitet instämmer i att yrkeshögskolans särart så som den beskrivs i betänkandet är viktig för framtidens kompetensförsörjning, men vill peka på att arbetsmarknadens behov av omställning, rörlighet och livslångt lärande även ställer krav på ett bredare perspektiv. Inte bara rörligheten och möjligheten till progression *inom* yrkeshögskolan utan även *mellan* yrkeshögskola och högskola bör tas med i blickfånget.

Det finns redan idag personer med yrkeshögskolebakgrund som söker sig till högskolor och universitet både för antagning till och tillgodoräknande inom utbildning. Malmö universitet menar att hanteringen av dessa ärenden behöver bli enklare och mer kvalitetssäker, och att möjligheten till smidiga övergångar mellan yrkeshögskola och högskola är ett viktigt perspektiv för framtiden.

Även rapporten *Ökad rörlighet mellan yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning* (MYH och SUHF 2019) lyfte behoven av smidigare övergångar och detta är även fokus för det pågående *SÖM-projektet - Systemutveckling för ökad övergång mellan yrkeshögskolan och högre utbildning*, som är ett vinnovafinansierat samverkansprojekt mellan lärosäten (bland andra Malmö universitet), utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan och MYH. Projektet är inte avslutat än, men har bland annat i intervjuer med bedömare och handläggare i tillgodoräknandeärenden vid ett antal deltagande lärosäten visat på de svårigheter som idag finns att göra bedömningar av utbildningar från yrkeshögskolan. Bland annat nämner man brister i överensstämmelse mellan utbildningsformerna kring hur examensmål och lärandemål formuleras, vilket försvårar bedömningarna. Man saknar tydlighet i huruvida vissa läranderesultat, som är avgörande för högskolans del, finns eller ej.

### **Förslag till reviderade examenskrav inom yrkeshögskolan**

Förslagen till reviderade examenskrav för yrkeshögskolan som MYH lagt fram syftar till att vara ”mer i linje med yrkeshögskolans särart och därmed bidra med en högre relevans för arbetslivet” (s 152 i betänkandet). Malmö universitet menar att det finns risk för att de behov av smidigare övergång mellan yrkeshögskola och högskola som identifierats förbises när ändringar görs enligt förslagen. Att examenskraven i förordningen om yrkeshögskolan ska återspegla nivåbeskrivningarna i referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) är positivt, men Malmö universitet kan samtidigt se att det vore bra om man arbetade för en större samsyn mellan yrkeshögskola och högskola när det gäller examensbeskrivningar, formulering av lärandemål etc. Detta för att öka tydligheten vad gäller vilka kunskaper och kompetenser som en student från en specifik utbildning har med sig, när hen önskar ta sig vidare i utbildningssystemet.

### **Förslag till fördjupningsutbildningar vid yrkeshögskolan**

Malmö universitet ställer sig generellt positivt till den föreslagna möjligheten till fördjupningsutbildningar vid yrkeshögskolan, med eftergymnasial utbildning eller

motsvarande som behörighetskrav. Förkunskapskraven och fördjupningsutbildningen ska enligt betänkandet tillsammans kunna utgöra 400 yh-poäng och ge en kvalificerad yrkeshögskoleexamen. I betänkandet hänvisar man till att ett sådant förslag även fanns i tidigare nämnda rapport *Ökad rörlighet mellan yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning* (MYH och SUHF 2019). Malmö universitet noterar att rapporten överlag haft betydelse för en del förslag som läggs i betänkandet. I rapporten föreslogs även att en kvalificerad yrkeshögskoleexamen om 600 yh-poäng skulle kunna ge grundläggande behörighet till studier på avancerad nivå på högskola eller universitet. Om ett sådant förslag skulle anta en skarpare form skulle det enligt Malmö universitet kräva omfattande utredningsinsatser som involverar både högskolesektorn och yrkeshögskolan. När förändringar nu väntas ske avseende bestämmelserna för kvalificerad yrkeshögskoleexamen, hade det enligt Malmö universitet varit fördelaktigt om perspektivet om övergångar till högskolan hade tagits i beaktande redan nu. Om detta perspektiv anses av betydelse för framtiden är det viktigt att till exempel ställa sig frågan hur det tydliggörs mellan utbildningsformerna att en student har de kunskaper som krävs för att ta sig vidare i systemet.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Kerstin Tham efter föredragning av valideringssamordnare vid Studentcentrum Mia Andersson. Under beredningens gång har Beredningen för utbildning samt Annika Pfannenstill, chef Studieadministrativa enheten varit delaktiga.



Kerstin Tham

Rektor

**Expedieras**

DL-Mau-Beslut

Utbildningsdepartementet

Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten